

Załącznik 2

Koszalin 20.05. 2015

Brygida Gasztold

Autoreferat

Autoreferat

1. Nazwisko i imię: Brygida Jadwiga Gasztold

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe:

- stopień **doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa** nadany uchwałą Rady Wydziału Filologiczno-Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 12 stycznia 2006 r. Rozprawa pt. "To the Limits of Experience: Jerzy Kosiński's Literary Quest for Self-Identity." Promotor: prof. UG, dr hab. Andrzej Ceynowa
- zostałam wpisana na listę **ekspertów Ministra Edukacji Narodowej** do spraw komisji kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy, 2001
- świadectwo ukończenia **studiów podyplomowych**, 1994-1996, w zakresie Historii i Kultury Wielkiej Brytanii zorganizowanych przez Ośrodek Studiów Brytyjskich, Uniwersytet Warszawski i Ruskin College, Oxford
- świadectwo Ukończenia **Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli**, 1991/1992, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie
- stopień **magistra filologii angielskiej**, 1987, Uniwersytet Gdański. Praca magisterska pt. „*Malowany Ptak* Jerzego Kosińskiego jako tekst niepokojący”

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych:

- 2015- 2017 adiunkt, Wydział Humanistyczny, Politechnika Koszalińska
- 2010-2013 starszy wykładowca, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koszalinie
- 2008-2010 adiunkt, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, filia w Koszalinie i Szczecinie, seminarium magisterskie
- 2006-2015 adiunkt, Instytut Neofilologii i Komunikacji Społecznej, Politechnika Koszalińska
- 1993-2006 wykładowca, Nauczycielskie Kolegium Języka Angielskiego w Koszalinie
- 1987-1993 nauczyciel mianowany języka angielskiego, I LO im. St. Dubois w Koszalinie

Brygida Gasztold

Autoreferat

Pełnione funkcje:

2015-2016 Dziekan ds. Studenckich, Wydział Humanistyczny, Politechnika Koszalińska

2015-2016 p.o. kierownika Katedry Neofilologii, Wydział Humanistyczny, Politechnika Koszalińska

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a. tytuł osiągnięcia naukowego:

Stereotyped, Spirited, and Embodied: Representations of Women in American Jewish Fiction

b. Gasztold, Brygida. 2015. *Stereotyped, Spirited, and Embodied: Representations of Women in American Jewish Fiction*. Koszalin: Wydawnictwo Politechniki Koszalińskiej, s. 269.

c. omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników:

Celem badań podjętych w monografii pt. „Stereotypy, duchowość i cielesność. Bohaterki kobiece w literaturze amerykańsko-żydowskiej” (załącznik 4 b.3) było zaprezentowanie i omówienie zmian w przedstawianiu bohaterek pochodzenia żydowskiego w literaturze amerykańsko-żydowskiej. Analiza wybranych postaci zaczerpniętych z obfitego księgozbioru anglojęzycznej literatury amerykańsko-żydowskiej jest osadzona w szerokim kontekście historyczno-kulturowym, który daje wgląd w rozwój bohaterek i pokazuje ich ewolucję. Zauważalna zmiana jaka dokonała się w sposobie przedstawiania dotyczy nie tylko ich większej liczby w porównaniu do literatury wcześniejszej zdominowanej przez bohaterów męskich, ale też zróżnicowania aspektów postrzegania inności rozumianej jako płeć, etniczność, religijność czy cielesność. Książka podejmuje złożoną i wielopłaszczyznową tematykę wzajemnych relacji pomiędzy diasporą żydowską i społeczeństwem amerykańskim od początku dwudziestego wieku do czasów współczesnych. Związki te ukazane są przez pryzmat płci kulturowej, stereotypów genderowych, duchowości i cielesności, które z jednej strony pomagają ujawnić wewnętrzne relacje pomiędzy członkami tej grupy diasporycznej, a z drugiej dostarczają argumentów dyskursywnych, które pozwalają na uniwersalizację ich doświadczeń.

Brygida Gasztold

Autoreferat

Punktem wyjścia do dyskusji jest stereotyp, jako element wyróżniający literackie i kulturowe konstrukcje kobiecych bohaterek pochodzenia żydowskiego, tak wewnątrz grupy, jak i w relacjach do nie-Żydów. W dalszej części pracy pokazano, jak stereotyp stopniowo traci swój kulturowy wpływ i oddziaływanie na wyobraźnię amerykańskiego odbiorcy pozwalając takim aspektom jak duchowość i cielesność przejąć dominującą rolę w procesie samo-określenia postaci. Zmiany te odzwierciedlają drogę, jaką przeszli amerykańscy Żydzi z peryferii do samego środka życia społecznego Ameryki, notując po drodze zdobycze i straty, które ten proces wymuszał, zwłaszcza na żeńskich uczestniczkach. Ponieważ książka poświęcona jest studiom postaci kobiecych o korzeniach żydowskich, na pierwszy plan wysuwa się potrzeba definicji ich tożsamości. W przypadku „żydowskości” złożona i kompleksowa kwestia tożsamości kulturowej staje się przyczynkiem do dyskusji o tym jak zmieniały się kryteria i sposoby jej definiowania. Próby określenia i zrozumienia swojej tożsamości podejmowane przez bohaterki pokazują jak pojęcie to staje się coraz bardziej pojemne. Wraz ze wzrostem statusu społecznego amerykańskich Żydów, zmienia się ich pojmowanie własnej tożsamości, oscylując pomiędzy tendencjami asymilacyjnymi, a potrzebą zachowania odrębności religijnej, językowej i kulturowej. Przykłady i dyskusja pokazują, że współczesne oblicze żydowskości umyka jednoznacznym i ograniczającym ramom, wychodząc naprzeciw etnicznej hybrydyzacji i pluralizmowi myślowemu. Pomimo znaczących zmian w sposobie prezentacji bohaterek pochodzenia żydowskiego, które od stereotypizacji zmiernają w kierunku uniwersalizacji, zaprezentowana analiza ujawnia napięcie pomiędzy tendencjami uniwersalistycznymi i esencjalistycznymi, które nadal charakteryzuje tę literaturę. Dlatego żydowskość, obok płci i cielesności, jest w pracy ukazana jako przykładowy i ważny parametr w procesie budowania tożsamości bohaterek.

W kontekście pluralizmu kulturowego praca wpisuje się w nurt badań literaturoznawczych, które uwypuklają interdyscyplinarność podnoszonej tematyki. Pomimo, że przedmiotem badań jest literatura amerykańsko-żydowska, autorka stawia pytania natury ogólnej, które dotyczą społeczeństw naznaczonych doświadczeniem diaspory. Pokazując świat z perspektywy genderowej, praca jest przyczynkiem do szerszej dyskusji o współczesnym społeczeństwie amerykańskim. Asymilacja i akulturacja, jakkolwiek pożądana z punktu widzenia jednorodnej polityki kulturowej Ameryki lansowanej na przełomie XIX i XX wieku, ustąpiła miejsca kulturowej heterogeniczności, która promuje odmiennosc i indywidualność. Celem naukowym przedstawionej monografii jest ukazanie jak przesunięcie

Brygida Gasztold

Autoreferat

uwagi z racji zbiorowych na jednostkowe doświadczenie otwiera bohaterkom amerykańsko-żydowskim nowe drogi samorealizacji, ale także stawia przed nimi nowe wyzwania.

Zawężenie pola dyskusji do bohaterek pochodzenia żydowskiego wymusza specyfikację kryteriów, które decydowałyby o przynależności do tej grupy. Halachiczna definicja Żyda, odnosząca się do linii matrylinearnej i judaizmu ortodoksyjnego, ulega zaktualizowaniu, gdy wynika potrzeba objęcia różnorodności etnicznej charakteryzującej współczesny Izrael. Żydem może być przechrzta, osoba której jeden z rodziców był Żydem lub ktoś identyfikujący się z tradycją judaizmu. Obecnie można być świeckim Żydem, kulturowym, niestowarzyszonym, kulinarnym lub z wyboru. Dla jednych kwestia żydowskości jest niezbywalną i integralną częścią biologicznej tożsamości, narodowością i rasą, dla innych kwestią wrażliwości lub odrębnym sposobem postrzegania świata. Dzisiejsze rozumienie "żydowskości" bohaterów wystrzega się utożsamiania jedynie z kontekstem amerykańskiego dyskursu wobec rasy, etniczności, religii czy kultury, ale ujawnia się jako logiczna konstrukcja o porowatej i płynnej strukturze. Jednocześnie takie pojmowanie „żydowskości” wskazuje na społeczeństwo amerykańskie, jako miejsce szczególne podatne na taką hybrydyzację.

Problemy ze zdefiniowaniem „żydowskości” są odbiciem kolidujących ze sobą dążeń mniejszości etnicznych w społeczeństwach wielokulturowych, które oscylują pomiędzy zdobyciami asymilacji i dążeniem do zachowania odrębności kulturowej. Amerykańscy Żydzi są często przedstawiani jako modelowa grupa mniejszościowa, która z marginesu społecznego przeszła do samego jej środka, stając się ważnym elementem głównego nurtu społeczeństwa. Dlatego obecnie kwestia utrzymania odrębności literatury amerykańsko-żydowskiej wobec innych literatur etnicznych, takich jak amerykańskich Indian, afroamerykańska, czy latynoska jest kwestionowana. Z jednej strony sukces Żydów jako mniejszości etnicznej w Ameryce i ich obecność na każdym szczeblu drabiny społecznej sprawił, że ich „inność” zaczęła się rozplýwać w amerykańskim tyglu. Z drugiej strony, kwestia rozpuszczenia esencji etniczności w po-modernistycznym uniwersalizmie jawi się jako cecha czasów, a nie specyficznej grupy. Literatura rejestruje te zmiany, wskazując często na perypetie bohaterów wynikające z niemożności pogodzenia partykularnych interesów z potrzebą szukania równowagi pomiędzy ich „żydowskością” i „amerykańskością,” jakkolwiek oba terminy są definiowane.

Brygida Gasztold

Autoreferat

Przedmiotem badań są bohaterki kobiece, których autorkami też w przeważającym stopniu są kobiety. Włączenie mężczyzn-autorów do tej grupy wynika z chęci wyboru najbardziej wartościowych przykładów z historii literatury amerykańsko-żydowskiej obejmującej lata 1902-2004. Utwory Hutchinsa Hapgooda, Abrahama Cahana, Hermana Wouk'a i Philipa Rotha prezentują ważne postaci kobiece i dyskusja bez ich udziału byłaby niepełna. Nie mniej jednak pozycja feministyczna jest ważnym aspektem tej literatury, zwłaszcza, że amerykańsko-żydowskie uczone i aktywistki zostawiły znaczący ślad w jej historii. Niektóre z nich sprzymierzyły się z sekularyzmem, inne korzystały ze zdobyczy żydowskiego oświecenia, a jeszcze inne działały w związkach zawodowych, partii socjalistycznej i na rzecz równości społecznej, aby walczyć o polepszenie pozycji kobiet w społeczeństwie amerykańskim. Feminizm nie tylko nakreślił przestrzeń do krytyki męskiej dominacji w społeczeństwie (także w judaizmie), ale był też punktem wyjścia do re-interpretacji pojęcia „żydowskości.” Dotychczasowy status kobiety w judaizmie został zakwestionowany, a propozycje jego modyfikacji spotykały się z różnorodnym przyjęciem ze strony obu płci. Uwaga feministek skupiła się nie tyle na dążeniu do rewolucyjnych zmian w judaizmie, ale na uwzględnieniu obecności kobiet w synagodze i dostosowaniu istniejących obrzędów i ceremonii do ich potrzeb. Zwrócenie uwagi na genderowe uwarunkowania judaizmu jednocześnie wyeksponowało tradycyjną, patriarchalną strukturę społeczną charakteryzującą społeczność żydowską. Trzeba nadmienić, że nie wszystkie problemy feministek zawierają się w doświadczeniach ich amerykańsko-żydowskich przedstawicielek, ale ich liczna reprezentacja nie może ująć krytycznej uwadze. Żydowskie korzenie działaczek feministycznych nie przysłaniały ich głównego przekazu jakim była kwestia kobieca, bez względu na rasę, religię i przynależność kulturową. Jeśli z niej korzystano, etniczność była tym aspektem ich tożsamości, który dodawał następny wymiar do dyskusji o pozycji kobiet w świecie podzielonym według etnicznych, religijnych, kulturowych i genderowych kwantyfikatorów.

W pierwszym rozdziale książki zaprezentowano stereotypowe przedstawienia bohaterek pochodzenia żydowskiego w literaturze i kulturze amerykańskiej od końca dziewiętnastego do połowy dwudziestego wieku. W porządku chronologicznym są to: egzotyczna Żydówka i zniewieściaty Żyd, matka z getta, dziewczyna z getta, żydowska matka i żydowsko-amerykańska księżniczka. Role i typy genderowe mogą mieć biologiczne, społeczne i

Brygida Gasztold

Autoreferat

kulturowe uwarunkowania i moja rozprawa opiera się na dwóch ostatnich. Pomimo, że stereotypy dostarczają uproszczonych uogólnień na temat członków jednej grupy, prześledzenie procesu ich powstawania może być ważną wskazówką do zbadania wzajemnych relacji pomiędzy grupą dominującą i mniejszością w społeczeństwie wielokulturowym. Zachowania i praktyki, które dominująca grupa nie chce zaakceptować u siebie albo u grupy podporządkowanej stają się pożywką w procesie stereotypizacji, podobnie jak próby wewnętrznej i zewnętrznej identyfikacji członków z hegemonicznym wzorcem. Wiedza o tym kiedy, jak i dlaczego rodzą się stereotypy informuje nas nie tylko o relacjach wewnątrz grupy, ale także demonstruje jak ideologiczne uwarunkowania odzwierciedlają strukturę społecznej dominacji wskazując na inność, jako ważny element dominującego dyskursu. Wykazując bezpośredni związek pomiędzy powstawaniem stereotypu genderowego, a zmieniającą się pozycją ekonomiczną i społeczną Żydów w społeczeństwie amerykańskim końca dziewiętnastego i początków dwudziestego wieku, autorka wskazuje na te cechy stereotypizacji, których indywidualne przedstawienia odnajdujemy w późniejszej literaturze. Koszty asymilacji i akulturacji, a zwłaszcza niepowodzenia, były często przerzucane na najsłabszych członków grupy, jak pokazuje analiza stereotypów matki z getta, dziewczyny z getta i żydowskiej matki. Są one odbiciem zmian zachodzących w relacjach pomiędzy członkami jednej grupy i ze światem zewnętrznym, pokazują jak zmienia się postrzeganie samych siebie w odniesieniu do różnic pokoleniowych (córka, matka, babka) i jaki te refleksje mają wpływ na przyszłe pokolenia. Współczesne rozważania o kobiecej tożsamości często odwołują się do wcześniejszych stereotypów, stając wobec nich w opozycji lub dekonstruując na nowo ich znaczenie. Dialogiczny wymiar tych przemyśleń skutkuje demaskowaniem stereotypów genderowych i formułowaniem od nowa ram samookreślenia dla współczesnych bohaterek.

W drugim rozdziale zaprezentowano duchowość i jej rolę w procesie tworzenia się kobiecej tożsamości. Jest to zagadnienie szczególnie ważne, gdy mówimy o bohaterkach pochodzenia żydowskiego, gdyż judaizm był długo uważany, i przez wielu nadal jest, za warunek *sine qua non* przynależności do społeczności żydowskiej. Żydowskość synonimiczna z patriarchalnym judaizmem była udziałem wielu pokoleń żyjących w diasporze i na pewno przyczyniła się do przetrwania tej grupy społecznej. Jednakże zdobycze haskali i później feminizmu diametralnie zmieniły relacje wewnątrz grupy, umożliwiając

Brygida Gasztold

Autoreferat

kobietom aktywne uczestnictwo w rytuałach religijnych. Prześledzenie zmieniającej się pozycji kobiet w judaizmie pokazuje na stopień zadomowienia się potomków żydowskich emigrantów na ziemi amerykańskiej oraz na to jak postępował proces przyswajania sobie pewnych zachowań pochodzących z głównego nurtu społeczeństwa. Jako, że proces asymilacji był ściśle związany z koncepcją rasy, klasy społecznej i płci, w relacji bohaterki powieści do judaizmu odbijają się oczekiwania i ograniczenia, które były ich udziałem. W czasach awansu społecznego amerykańskich Żydów uważany za synonim zaściankowości i wsteczności, dla późniejszych pokoleń judaizm staje się źródłem inspiracji i dopełnieniem własnego „ja.” Jako, że to kobiety były odpowiedzialne za wychowanie dzieci, zwłaszcza dziewcząt, ich bardziej lub mniej aprobujący stosunek do religii, który przejawia się na przykład w prowadzeniu koszernej kuchni, ma znaczący wpływ na wychowanie następnych pokoleń. Oczekiwania te były często źródłem frustracji, gdyż z jednej strony kobieta miała stać na straży kulturowego dziedzictwa rodziny, a z drugiej oczekiwano od niej, że będzie korzystać z dobrodziejstw nowoczesności. Asymilacja i akulturacja wymusiły zmiany w tradycyjnie pojmowanych rolach kobiecych i męskich w żydowskich rodzinach, nadając kobietom znaczącą rolę w procesie przekazywania potomkom wartości religijnych i kulturowych.

Stosunek do religii jest dla badacza swoistym papierkiem lakmusowym, który wskazuje na zmiany w prywatnej jak i zbiorowej sferze życia społecznego jakim jest religia. Współczesne oblicze judaizmu pokazuje jak daleko ewoluował on od biblijnego wzorca. Doświadczenia życia w diasporze zdecentralizowały i zróżnicowały tę religię Abrahamową pozwalając na daleko posunięty pluralizm. Największe odłamy judaizmu, jak ortodoksyjny, konserwatywny, reformowany, liberalny oraz ich liczne warianty, oferują swoim wyznawcom różnorodne doświadczenia. Jak pokazuje dyskusja, tak jak jednoznaczne zdefiniowanie żydowskiej tożsamości jest dzisiaj karkołomnym zadaniem, ustalenie bezspornych granic i zależności hierarchicznych pomiędzy odłami ponowoczesnego judaizmu jest również problematyczne.

Bohaterki omawianych powieści demonstrują różne postawy wobec religii: od sekularyzmu do tradycyjnej ortodoksji. Judaizm, który jest narzucony przez własne dziedzictwo może być kultywowany, modyfikowany lub całkowicie odrzucony. Semi-autobiograficzna powieść Anne Roiphe *1185 Park Avenue* (1999) ukazuje wyparcie się

Brygida Gasztold

Autoreferat

własnej żydowskości na rzecz aspiracji do amerykańskiej klasy wyższej. Zeświecczenie, brak obcego akcentu, przyjęcie anglosaskiego sposobu bycia i stabilizacja finansowa były pomocne w uzyskaniu akceptacji „prawdziwych” Amerykanów, ale nie gwarantowały towarzyskiego sukcesu. Jednakże strategia mimikry kulturowej oraz konformizm ułatwiały wtopienie się w główny nurt społeczeństwa w czasach, gdy odmienność kulturowa, czy religijna wzbudzały natywistyczne sympatie. Ważnym trendem we współczesnej literaturze amerykańsko żydowskiej jest zainteresowanie autorów kwestią powrotu do korzeni, do tradycyjnie pojmowanej religijności. Dla jednych odkryty na nowo judaizm staje się drogowskazem dla dalszego życia, jak dla bohaterki powieści Anne Roiphe *Lovingkindness* (1987), dla innych jest jedynie krótkim przystankiem w poszukiwaniu własnej tożsamości. Kwestie religijne są szczególnie ważne w wypadku małżeństw mieszanych, gdyż związane są z wychowaniem przyszłego potomstwa. Opowiadanie Rebeki Goldstein „Rabbinical Eyes” (1993) ilustruje ten problem w kontekście intelektualnej niepełnosprawności dziecka, zadając retoryczne pytanie, czy może to być kara za odrzucenie religii przodków. Powieść Pearl Abraham *Giving Up America* (1998) pokazuje jak złożony jest to problem nawet, gdy chodzi jedynie o różnice między chasydzkimi wyznawcami judaizmu, a jego ortodoksyjnym odłamek. Tova Mirvis w powieści *The Outside World* (2004) opisuje bohaterkę, która odkrywa świat poza własną religijnością. Odkrycie to nie sprawia, że odrzuca to co znajome, ale zaczyna czerpać z inności stojąc nadal na straży tradycji. Przywołane przeze mnie pisarki ukazują dewaluację judaizmu wobec wyzwań i pokus współczesnego świata. Zamiast prowadzić swoich wyznawców przez meandry życia, religia staje się biernym rytuałem i okazją do spotkań towarzyskich. Tak jak można zaobserwować postępującą erozję tradycyjnych wartości, religia traci swoją atrakcyjność w konfrontacji z innymi sposobami wyznawania wiary. Dlatego bohaterka powieści Allegry Goodman *Paradise Park* (2001) poszukuje swojej duchowości poprzez uczestnictwo w wielu różnych formach doskonalenia własnej psychiki. Na końcu tej długiej drogi jest jednak judaizm, nie w tradycyjnej, ani ortodoksyjnej formie, ale na tyle eklektyczny, że dostosowany do oczekiwań postmodernistycznych bohaterów. Zgłębianie własnej religijności może przybierać różne formy i skutkować różnymi decyzjami, jak pokazuje literatura, ale niewątpliwie jawi się jako ważny element ponowoczesnej duchowości, który umożliwia bohaterkom wyartykułowanie ich stanowiska wobec ogólnie pojmowanej „żydowskości” i własnej tożsamości płciowej.

Brygida Gasztold

Autoreferat

Rozdział trzeci poświęcony jest roli cielesności w kształtowaniu się przynależności grupowej i indywidualnej tożsamości kobiecej w społeczeństwie wielokulturowym. Punktem wyjścia do dyskusji jest zaprezentowanie i omówienie kluczowych teorii w ujęciu ontologicznym, epistemologicznym, etnicznym i feministycznym. Osobna część tego rozdziału jest poświęcona zagadnieniu cielesności w kontekście tożsamości i tradycji żydowskiej i ujmuje w krytycznym świetle wątek ciała, jako metafory nie/porządku społecznego oraz prezentuje ideologiczne i polityczne motywy odpowiedzialne za przedstawianie żydowskiego ciała w polemiczny sposób. Rozważania na temat specyficznych cech cielesności przypisywanych Żydom, jak orli nos, odstające uszy, płaskostopie, utykanie, obrzezanie, śniada lub żółtawa cera, odór, czy męska menstruacja świadczą o ich rasowej odmienności i podrzędności, a także służą jako argumenty w antysemitycznym dyskursie. Zwłaszcza żydowskie kobiety były narażone na krytyczne spojrzenia, które były kierowane na nie z wewnątrz, jak i zewnątrz grupy. Konformizm i potrzeba społecznej akceptacji sprawiają, że bohaterki pochodzenia żydowskiego czują potrzebę dostosowania swojego wyglądu do anglosaskiego kanonu urody. Kobiące postacie z powieści Anzi Yezierskiej, Louise Blecher Rose, Alix Kates Shulman, Gail Parent i Anne Roiphe zmniejszają nosy, prostują i rozjaśniają włosy oraz dbają o szczupłą sylwetkę. Śledząc ich zmagania można zaobserwować jak rytuały ciała demonstrują strategię w ramach których staje się ono narzędziem komunikującym dominujące normy kulturowe, a także rejestrującym ich transgresje. Druga fala feminizmu przedstawia nowy rodzaj bohaterki, która łamie normy kulturowe i nie waha się zgłębiać własną seksualność. Kontekstem tych dociekań jest świecka amerykańska kultura w której poczucie „żydowskości” jest przypisane nie do całości, ale do jednostkowych elementów świata przedstawionego, takich jak nos, włosy, czy sylwetka, a przede wszystkim do niezaspokojonego konsumeryzmu bohaterek.

Innym zagadnieniem jest kobiece ciało w ujęciu ortodoksyjnego judaizmu przedstawione w powieściach Tovy Mirvis i Pearl Abraham. Androcentryczna kultura ortodoksyjnego judaizmu poprzez system nakazów i zakazów sprawia, że kobieta staje się wyalienowana od swojego ciała, które uważa się za potencjalne siedlisko zła i grzechu. Poprzez stopniowe kwestionowanie i celowe przekraczanie tych norm, bohaterki destabilizują granice pomiędzy przynależnością do wspólnoty i wykluczeniem, jednocześnie tworząc przestrzeń do konstruowania nowych relacji. Rewolucyjne zmiany nie są ich udziałem, raczej

Brygida Gasztold

Autoreferat

poszukiwanie rozwiązania między tym co znane i tym co nowe. W ten ewolucyjny sposób próbują dostosować ortodoksyjne normy do wyzwań ponowoczesności. Co ciekawe, autorki te przedstawiają „inność” żydowskiego, kobiecego ciała nie w porównaniu do nie-Żydówek, ale w ramach tradycyjnego judaizmu. Wtedy jego wyjątkowość wpisuje się w żydowski partykularyzm rozumiany nie jako egalitaryzm, ale jako ultra-ortodoksyjna religijność.

Ostatnia część rozdziału dotyczy rozważań nad dychotomią pomiędzy ciałem i umysłem. Pomimo, iż jest ona oparta na przykładach z literatury amerykańsko żydowskiej, jej wymowa wykracza poza ramy wytyczone przez przynależność etniczną. Problem kobiecej autonomii, którego punktem wyjścia są rozważania na temat „żydowskości” bohaterek, jest zaprezentowany jako przynależny nowoczesnej, feministycznej literaturze. Bohaterki Rebeki Goldstein i Cyntii Ozick walczą ze stereotypem, który wyklucza istnienie pięknego ciała obok błyskotliwego umysłu. Przedstawiony na tle życia amerykańskich uczonych obraz kobiety-naukowca ujawnia patriarchat i seksizm, jako nieodłączne elementy tego świata w którym wiedza jest tożsama z władzą. Kobiety, które chcą zaistnieć w środowisku akademickim często przejmują męskie atrybuty i umniejszają swoją kobiecość: stonowane ubrania, delikatny makijaż i dyskretna biżuteria, stanowczy ton, zamaszyste pismo oraz całkowite oddanie się pracy naukowej stają się ich znakiem rozpoznawczym. Nawet gdy wyrzekają się macierzyństwa i powstrzymują spontaniczne reakcje, ich postępowanie podlega ciągłej ocenie i krytyce, nie tylko męskich współpracowników. Dyskusja pokazuje, jak współczesne społeczeństwo amerykańskie powieliła porządek patriarchalny na różnych poziomach swoich struktur. Racjonalny, męski umysł i naturalne, kobiece ciało tworzą dualizm, który ulega erozji pod wpływem wydarzeń kwestionujących zasadność jego utrzymania. Płynność binarnej opozycja między umysłem, a ciałem ujawnia się w różnych rolach, w które wcielają się bohaterki: córki, matki, siostry, żony, kochanki, przyjaciółki, badaczki, koleżanki z pracy, czy religijnej współwyznawczynie. Osobowość kobiety jest ukazana jak zespół samoregulujących się naczyń połączonych, gdzie promowanie jednego elementu pociąga deficyt innego, a całość jest zdominowana przez standardy wyznaczone przez androcentryczną kulturę. Jakkolwiek osiągnięcie pełnej równowagi pomiędzy ambicjami umysłu i żądzami ciała jest niemożliwe, jak pokazuje analiza wybranych powieści, to nie warto rezygnować z żadnego z nich, gdyż ważniejsza wydaje się świadomość tego, iż obydwa mogą okazać się przydatne w procesie kreacji autonomicznej tożsamości.

Brygida Gasztold

Autoreferat

Obraz współczesnej literatury amerykańsko żydowskiej jaki przedstawiono w książce charakteryzuje się różnorodnością, która w znacznym stopniu uporała się z ograniczeniami wynikającymi z binarnych opozycji typu: my-Żydzi versus oni-goje, czy asymilacja versus zachowanie odrębności etnicznej. Współczesne bohaterki nie muszą wybierać pomiędzy lojalnością wobec tradycji, a poszukiwaniem własnego szczęścia, ani opowiadać się po jednej ze stron amerykańsko-żydowskiej tożsamości. Pojęcie „żydowskości” nie ogranicza się już do aspektu religijnego i kontrowersji pomiędzy różnymi denominacjami w judaizmie, ale może być też kwestią wyboru, którego konsekwencją jest etniczna hybrydyzacja. Jednocześnie można zaobserwować dystans, który przejawiają bohaterki w stosunku do całkowitej wolności w tej kwestii. O ile ich etniczna/religijna tożsamość jest zaprezentowana jako struktura podlegająca zmianom, a granice grupowej akceptacji wydają się być coraz mniej szczelne to kwestia „żydowskości” nadal jawi się jako kluczowy znacznik, który odpowiada za tworzenie się żydowskiego „ja.” Wolność wyboru, często iluzoryczna, wymusza na bohaterkach poszukiwanie nowych parametrów do opisanie siebie, jak na przykład swoją duchowość, cielesność lub płciowość. Sposób w jaki współczesne bohaterki amerykańsko żydowskiego pochodzenia widzą siebie, który wynosi jednostkowe doświadczenie, komunikuje nam treści nie tylko o tej grupie etnicznej, ale daje też obraz współczesnego społeczeństwa amerykańskiego wraz z aktualnym komentarzem co do jego kondycji. Pokazując świat z perspektywy genderowej, dyskusja o ponowoczesnej tożsamości żydowskiej jest dyskusją o przyszłości społeczeństw wielokulturowych w których rasowe, religijne i etniczne granice ulegają zatarciu. Wnioski, które z niej wypływają wskazują na konieczność redefinicji takich pojęć jak tożsamość etniczna i religijna, tak aby odpowiadały wyzwaniom współczesnego świata.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych.

a. Praca doktorska i badania z nią związane:

Zainteresowanie problematyką literatury amerykańsko żydowskiej zaczęło się z wyborem tematu pracy magisterskiej (1987), którym był wtedy mało w Polsce znany pisarz o polsko-żydowskich korzeniach Jerzy Kosiński i jego kontrowersyjna powieść *Malowany Ptak* (1965). Obiektem moich badań była analiza tekstu powieści Kosińskiego, jako tekstu niepokojącego (disturbing). Wychodząc od refleksji nad koncepcją dzieła „otwartego” i

Brygida Gasztold

Autoreferat

„zamkniętego” Wolfganga Isera omawiam rolę niedookreśloności w dziele literackim. Rozdźwięk między doświadczeniem czytelnika, a światem fikcyjnym jest źródłem jego dyskomfortu i wymaga od niego pracy włożonej w zrozumienie sensu utworu. Następnie omawiam rolę czytelnika w procesie czytania i jego zmieniającą się w zależności od czasu, miejsca i okoliczności relację do tekstu. Z tej teoretycznej perspektywy odpowiadam na pytanie dlaczego *Malowany Ptak* jest tekstem niepokojącym.

Praca nad dyplomem magisterskim była wstępem do dalszych studiów nad twórczością Jerzego Kosińskiego, które stanowiły cel badawczy mojego doktoratu. Egzamin doktorski obroniłam w roku 2006 na Uniwersytecie Gdańskim na Wydziale Filologiczno-Historycznym, a monografia, która jest wynikiem tych dociekań badawczych, została opublikowana pod tytułem *To the Limits of Experience: Jerzy Kosiński's Literary Quest for Self-Identity* w 2008 roku (załącznik 4.b 1). Przedmiotem moich badań były cechy charakterystyczne twórczości Kosińskiego, jak konstrukcje bohaterów i rola seksualności w świecie przedstawionym. Ostatnia część książki została poświęcona problemowi samo-kreacji w odniesieniu do twórczości literackiej Kosińskiego. Badam tu zależności pomiędzy życiorysem autora i jego twórczością wskazując na celowe zabiegi autora, które demonstrują jego rozumienie pojęcia „auto-fikcji.” Osadzony pomiędzy autobiografią i biografią, światem realnym i fikcją literacką, rzeczywistością i wyobraźnią autora termin ten oddaje charakter twórczości Kosińskiego. Próby określenia biograficznej i autobiograficznej prawdy zostały zastąpione przez gatunki hybrydowe, które celowo zestawiają przeciwstawne koncepcje, stając się przez to celowym zabiegiem artystycznym w procesie autokreacji. Proza Kosińskiego wymyka się jednoznacznym definicjom, oscylując pomiędzy faktem i fikcją, autobiografią i auto-fikcją. Żydowskie pochodzenie autora nie jest wyraźnym aspektem jego pisarstwa, raczej ujawnia się obok głównej dyskusji.

Następujące artykuły: “Czy *Malowany Ptak* Jerzego Kosińskiego jest utworem autobiograficznym?” (2002) (załącznik 4.c 1), „The Question of Autobiography: Some Theoretical Remarks in Regard to Jerzy Kosiński's Literary Output” (2007) (załącznik 4.c 2) i “The Structure of Kosiński's Heroes” (2008) (załącznik 4.c 3) demonstrują wnioski dokumentujące rezultaty moich dociekań na temat twórczości Jerzego Kosińskiego.

Brygida Gasztold

Autoreferat

b. Badania po doktoracie: monografia autorska pt. *Negotiating Home and Identity in Early 20th Century Jewish-American Narratives* (2011)

Tematyka związana z literaturą amerykańsko żydowską towarzyszyła mi dalej w pracy badawczej w której następnie skupiłam się na kluczowym momencie jej rozwoju, mianowicie końcu dziewiętnastego i początku dwudziestego wieku. Ożywione życie literackie i wydawnicze było pokłosiem drugiej fali imigracji żydowskiej do Ameryki z Europy Wschodniej. Amerykańsko żydowscy pisarze byli kronikarzami zmian, które stanowiły punkty milowe procesu ich asymilacji. Właśnie problem asymilacji kulturowej żydowskich emigrantów znalazł się w centrum mojej działalności badawczej, która zaowocowała wydaniem monografii pt.: *Negotiating Home and Identity in Early 20th Century Jewish-American Narratives* w 2011 roku (załącznik 4.b 2). Książka ta omawia różne strategie asymilacyjne zaadaptowane przez żydowskich autorów w piśmiennictwie początków dwudziestego wieku. Różnorodność głosów w debacie poświęconej problemowi asymilacji żydowskich imigrantów i ich miejscu w nowym świecie odzwierciedla złożoność tego zagadnienia. Przegląd stanowisk i strategii narracyjnych ukazuje zmieniające się podejście amerykańskich Żydów do nowej ojczyzny, a także demonstrowane stosunki społeczeństwa amerykańskiego do nowoprzybyłych sąsiadów. Panorama twórczości tego okresu, od Mary Antin, zwolenniczki całkowitej asymilacji, Izraela Zangwilla, który poszukiwał rozwiązania w amerykańskim, wielonarodowościowym tygłku, poprzez pisarstwo Abrahama Cahana i Anzi Yezierskiej, którzy ukazują straty i problemy związane z tym procesem, do twórczości Michaela Golda, który drogę rozwoju upatruje w dążeniach ruchu proletariackiego, jest znakomitym przykładem na to jak pisarze etniczni komentowali najważniejsze problemy swojego pokolenia.

Literackie obrazy etnicznego getta są zapisem epoki, ale gdy się pojawiły na rynku wydawniczym wprowadzały także Amerykanów w świat dla nich zupełnie nieznaną i egzotyczną. Często literatura stanowiła ich pierwszy kontakt z tym, jak żyje „druga połowa.” Podrozdział zatytułowany „Natives and Aliens: Jewish New York in the Eyes of Turn-of-the-Century Writers” pokazuje nowojorską Lower East Side z różnych punktów widzenia reprezentowanych przed Henryka Jamesa, Jacoba Riisa, Hutchinsa Hapgooda i Abrahama Cahana. W zależności od przyjętej perspektywy miejsce to było synonimem upadku i degrengolady „prawdziwego” społeczeństwa amerykańskiego lub przyczółkiem intelektualnego fermentu, który będzie przyszłością Ameryki. Polityczna retoryka głównego

Brygida Gasztold

Autoreferat

nurtu ówczesnej Ameryki jest odbiciem relacji, które charakteryzowały stosunek społeczeństwa do problemu emigracji. Nieprzychylność lub jawna wrogość do nowoprzybyłych, którzy „zanieczyszczają” anglosaską krew znalazły swoje odbicie w natywistycznej propagandzie tego okresu. Z drugiej strony tania siła robocza w postaci emigrantów przyczyniała się do szybkiego rozwoju ekonomicznego państwa. Dlatego definicja sukcesu – amerykańskie marzenie emigrantów nabierało innego znaczenia w zależności od tego kto był jego autorem. Przyjęcie perspektywy genderowej ułatwiło autorce rozróżnienie motywów, dążeń i metod osiągania swoich celów przez bohaterów męskich (Cahana) i żeńskich (Antin, Yezierskiej). Pokazuje też jak obie płcie radziły sobie ze społecznym awansem: drogą ucieczki z getta i z ortodoksyjnego domu była dla kobiet edukacja świecka, a dla mężczyzn przedsiębiorczość i kariera w biznesie.

Zaprezentowanie różnych strategii asymilacji amerykańskich Żydów na początku dwudziestego wieku, mimo że w wielu aspektach wydaje się anachroniczne, nadal oferuje argumenty przydatne w tej dyskusji. Pomimo upływu lat, dzisiejsi emigranci muszą odpowiadać sobie na pytania podobne do tych, które dręczyły bohaterów Cahana, czy Yezierskiej, np. jak zachować etniczne tradycje, język czy religię wobec wymogów asymilacji lub jak rozwiązać kwestię indywidualnej wolności przy jednoczesnej akceptacji przez dominującą grupę. Doświadczenia diaspory, które są kluczowe dla społeczeństw wielokulturowych, zagrożenia terroryzmem, który kwestionuje zasadę lojalności i kłopoty z masowością emigracji ekonomicznej nurtują współczesny świat. Książka ta, która jest współczesnym odczytaniem tekstów literackich napisanych na początku dwudziestego wieku, mimo, że nie oferuje gotowych rozwiązań, to jednak może być inspirującą lekturą. Natomiast fakt, że wiele z tych pytań nadal czeka na odpowiedź potwierdza jej wagę dla współczesnego czytelnika.

W ramach tych badań opublikowałam też następujące artykuły: “Natives and Aliens: Jewish New York in the Eyes of Early Twentieth Century American Writers” (2011) (załącznik 4.c 8) i “Old World Dreams and Promised Land Nightmares in Early 20th Century Jewish-American Immigrant Narratives” (2011) (załącznik 4.c 10).

c. Tematyka związana z szeroko pojętą literaturą amerykańsko żydowską była przeze mnie kontynuowana w szeregu różnotematycznych publikacji i wystąpień na konferencjach naukowych. Z perspektywy genderowej odczytałam opowiadanie Tillie Olsen: „Puzzling Out the Riddle: Re-reading of Tillie Olsen’s *Tell Me a Riddle*” (2008) (załącznik 4.c 5). Efektem

Brygida Gasztold

Autoreferat

badan nad stereotypami kobiecych postaci w kulturze amerykańskiej jest wystąpienie na konferencji pt.: "Making America Jewish Home Through the Ghetto Girl Stereotype" (w druku) (załącznik 4.c 19), a także obszerny artykuł pt.: "Self-sacrificing and/or Overbearing: the Jewish Mother in the Cultural Imagination" (2013) (załącznik 4.c 14) w którym analizuję przyczyny powstania i wpływ tego stereotypu nie tylko na kulturę żydowską, ale też na amerykańską. Pozycja kobiet w patriarchalnym społeczeństwie żydowskim i ich różnorodne reakcje na zdobycze feminizmu są tematem artykułu pt.: "Crossing the Virtual Partition: Changing Jewish Rituals in Women's Narratives" (2015) (załącznik 4.c 18). Temat Holokaustu we współczesnej literaturze amerykańsko żydowskiej jest podjęty w artykule pt.: „Śmiech przez Łzy. Mędrzy z Chełma i Holokaust w opowiadaniu Nathana Englandera 'The Tumblers.'” Opowiadanie Englandera staje się pretekstem do powrotu do wschodnioeuropejskiego sztetla, tradycji literatury jidysz, a także ponowoczesnego zestawienia tematu podniosłego (zagłada Żydów) z radosnym (sztuka cyrkowa). Stypendium Fulbrighta w Bostonie i wizyta w największej kolekcji publikacji w jidysz na świecie były przyczynkiem do napisania artykułu dotyczącego współczesnych metod archiwizacji i popularyzacji literatury w językach niszowych. Wyniki tych badań ukażą się w *Text Matters 5* pod tytułem "The Continuing Story of the Yiddish Language: The Yiddish Book Center in Amherst, MA." (załącznik 4.c 20). Referat wygłoszony na konferencji w UMK (2014) i przygotowywana do druku publikacja pt.: "Post-World War I Poland Through the Eyes of a Jewish Soldier: Israel Rabon *The Street*" (załącznik 4.c 21) omawia obrazy wojny i kryzysu ekonomicznego w międzywojennej Polsce oczami żydowskiego żołnierza. W innym artykule pt.: "Anonymity and Jewishness as Forms of Alienation: Israel Rabon's *The Street*" (załącznik 4.c 23), opartym na tej samej powieści, wykorzystuję żydowskie pochodzenie głównego bohatera jako pretekst do ukazania międzywojennej Polski, a zwłaszcza Łodzi, jako społeczeństwa wielonarodowościowego. Na tym tle demonstruję w jaki sposób przejawia się żydowska tożsamość głównego bohatera. Zagadnienie miłości w kontekście różnych religii i kultur jest przedmiotem artykułu pt.: „Miłosne transgresje żydowskich bohaterów: wykluczenie, awans społeczny i pytanie o tożsamość" (załącznik 4.c 22) w którym omawiam trzy możliwe konsekwencje uczuciowych relacji między chrześcijanami i Żydami, gdy związek z nie-Żydem/ nie-Żydówką prowokuje pytania dotyczące własnej tożsamości i przynależności do grupy społecznej.

Brygida Gasztold

Autoreferat

d. Innym obszarem moich zainteresowań jest twórczość pisarzy kanadyjskich pochodzenia żydowskiego. Wnioski z moich badań zostały opublikowane w następujących artykułach i wystąpieniach konferencyjnych. Pisarstwo Mordecaia Richlera, a szczególnie konstrukcja głównego bohatera w powieści *The Apprenticeship of Duddy Kravitz* (1959) w artykule pt.: “Duddy Kravitz’s Apprenticeship to Life” (2008) (załącznik 4.c 4). Przy użyciu perspektywy genderowej i feministycznej omawiam zbiór opowiadań Nory Gold, skupiając się na konstrukcji tożsamości jej bohaterek kobiecych. Artykuł ten ukazał się w 2011 roku pt.: “Wrestling With Their Identities: the Contemporary Jewish Women in *Marrow and Other Stories* by Nora Gold” (załącznik 4.c 9). Historia alternatywna w literaturze i kryminał w stylu noir są przedmiotem moich dociekań opartych na powieści Michaela Chabona pt. *Związek żydowskich policjantów* (2007). Artykuł pt.: “What-if? Re-imagining the Jewish-American History: Michael Chabon’s *The Yiddish Policeman’s Union*” (2012) (załącznik 4.c 11) omawia te aspekty powieści. Najmłodsze pokolenie pisarzy emigracyjnych pochodzenia żydowskiego w Kanadzie jest reprezentowane w moim dorobku badawczym przez twórczość Davida Bezmozgiego. W artykule pt.: “Introducing New Jewish Immigrants – *Natasha and Other Stories* by David Bezmozgis” (2013) (załącznik 4.c 13) porównuję nową emigrację ze starą pokazując elementy wspólne i omawiając różnice. Tematyka rozproszenia i dyslokacji, utraty i pamięci na tle kanadyjskiego multikulturalizmu jest myślą przewodnią artykułu pt.: “A Narrative Inquiry into Canadian Multiculturalism: *Fugitive Pieces* by Ann Michaels.” (2013) (załącznik 4.c 16). Doświadczenia kanadyjskich Żydów, Holokaustu i budowania na nowej swojej tożsamości zestawiam z teoriami promującymi ideę społeczeństwa wieloetnicznego.

e. Postaci kobiece odkrywające swoją tożsamość na tle doświadczenia emigracji i wpływ jaki te przeżycia wywierają na kształtowanie się hybrydowej tożsamości ulokowanej w postmodernistycznym dyskursie są przedmiotem moich kolejnych poszukiwań badawczych. We współpracy z moją magistrantką, Ewą Nowak, opublikowałam artykuł pt.: “Autobiography as Historiography: *Angela’s Ashes* by Frank McCourt ” (2010) (załącznik 4.c 7) w którym łączę poszukiwanie prawdy autobiograficznej z kontekstem tworzącej się tożsamości emigracyjnej, na podstawie zarobkowej emigracji Irlandczyków do Ameryki. Zagadnienie emigracji i budowanie nowego życia w Kanadzie przewija się w twórczość kanadyjskiej pisarki Jane Urquhart. W artykule pt.: “Physical and Imaginary Landscapes in the Fiction of Jane Urquhart” (2010) (załącznik 4.c 6) omawiam kwestię pamięci i

Brygida Gasztold

Autoreferat

wspomnień przekazywanych następnym pokoleniom, często zapomnianych lub wypartych, oraz tych nowych, które tworzą emigrancką rzeczywistość. Natomiast współczesne doświadczenia emigracji i asymilacji na przykładzie diaspory dominikańskiej w Stanach Zjednoczonych stanowią cel badawczy artykułu pt.: "A Dominican-American Experience of Not Quite Successful Assimilation: Junot Diaz's *The Brief Wondrous Life of Oscar Wao*" (2013) (załącznik 4.c 12).

f. Działalność dydaktyczno-naukowa przed i po doktoracie:

Od uzyskania stopnia magistra w roku 1987 do obrony pracy doktoranckiej w 2006 pracowałam głównie na etatach dydaktycznych. W latach 1987-1993 pracowałam jako nauczyciel języka angielskiego w I LO im. St. Dubois w Koszalinie ucząc klasy z rozszerzonym programem tego języka. W ramach czteroletniego cyklu nauki przygotowującego do matury i egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie włączałam też treści dodatkowe: kulturowe, historyczne i literaturoznawcze, które nie były objęte podstawą programową dla tego typu szkół. Wielu z moich wychowanków kontynuowało naukę na studiach filologicznych. Po utworzeniu w 1993 roku w Koszalinie Nauczycielskiego Kolegium Języka Angielskiego podjęłam tam pracę na etacie wykładowcy, potem starszego wykładowcy, gdzie pracowałam do roku 2006, tzn. do uzyskania stopnia doktora. Prowadziłam zajęcia z literatury amerykańskiej, kultury i historii Stanów Zjednoczonych, wstępu do literaturoznawstwa, a także przedmioty praktyczne. Zainicjowałam powstanie nowego przedmiotu pt.: „Literatura w nauczaniu języków obcych” i przygotowałam do niego rozkład materiału. Przedmiot ten odpowiadał moim zainteresowaniom literackim i pozwalał łączyć dydaktykę z moimi pasjami badawczymi. Wnioski z moich doświadczeń zawarłam w artykule pt.: „Teksty literackie w nauce języka obcego,” opublikowanym w czasopiśmie *Języki Obce w Szkole* 2 (208) Warszawa, 1998 (załącznik 4.e 9).

Podczas pracy w NKJA cały czas starałam się podwyższać swoje kwalifikacje, aplikując na stypendia, konkursy, staże i seminaria dydaktyczno-naukowe w kraju i za granicą. W latach 1994-1996 ukończyłam studia podyplomowe z zakresu Historii i Kultury Wielkiej Brytanii zorganizowane przez Ośrodek Studiów Brytyjskich, Uniwersytetu Warszawskiego, w ramach których odbyłam też miesięczne stypendium w Ruskin College w Oxfordzie (załącznik 4.h 5).

W sumie w czasie, gdy zajmowałam się przede wszystkim pracą dydaktyczną, uczestniczyłam w 10 kursach i stażach dydaktyczno-naukowych w Wielkiej Brytanii, jednym

Brygida Gasztold

Autoreferat

we Francji i brałam udział w 5 konferencjach naukowych w Polsce (załączniki 4.e 1-17).

Oprócz tego aktywnie uczestniczyłam w cyklu 6 seminariów poświęconych nauczaniu języka angielskiego i literatury w kolegiach nauczycielskich, których rezultaty zostały opublikowane w "Literature Guidelines for TT Colleges" (1996) UAM (załącznik 4.e 16).

Po wpisaniu na listę ekspertów Ministra Edukacji Narodowej do spraw komisji kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy (załącznik 4.h 4), w latach 2001-2003 brałam udział w pracach komisji dotyczących awansu zawodowego nauczycieli na terenie województwa zachodniopomorskiego (załącznik 4.e 6).

Ponadto w latach 1999-2001 współpracowałam z wydawnictwem WSiP w charakterze recenzenta dwóch podręczników do nauki języka angielskiego (załącznik 4.e 7).

W uznaniu mojej działalności w NKJA otrzymałam nagrodę zespołową II stopnia za wyróżniające i twórcze osiągnięcia dydaktyczne przyznana przez Rektora Politechniki Koszalińskiej w 1997 roku (załącznik 4.f 1).

Jestem promotorem i recenzentem ponad 90 prac licencjackich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (INiKS) i ponad 30 prac magisterskich (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, filia w Koszalinie i Szczecinie) z zakresu literaturoznawstwa amerykańskiego.

W okresie zatrudnienia na Politechnice Koszalińskiej, AHE i w PWSZ w Koszalinie prowadziłam następujące zajęcia dydaktyczne: literatura amerykańska (wykłady i ćwiczenia), historia i kultura USA (wykłady i ćwiczenia), wiedza o krajach angielskiego obszaru kulturowego (wykłady i ćwiczenia), wykłady monograficzne na temat etnicznej Ameryki oraz literatury i kultury amerykańsko żydowskiej, wykład monograficzny na temat mediów w USA dla studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej, wstęp do literaturoznawstwa (wykład i ćwiczenia) i zajęcia z praktycznej nauki języka angielskiego. Na swoim seminarium licencjackim zaproponowałam tematykę dotyczącą literatury i kultury amerykańsko żydowskiej. Brałam udział w pracach komisji rekrutacyjnej na rok akademicki 2011/2012 (załącznik 4.i 2). Zostałam wybrana na członka komisji dyscyplinarnej ds. nauczycieli akademickich na kadencję 2012-2013 (załącznik 4.i 3). Zostałam powołana na członka Rady Bibliotecznej na lata 2011-2013 (załącznik 4.i 4).

Podsumowując moja działalność naukową po uzyskaniu doktoratu oświadczam, że wyniki podejmowanych przeze mnie badań zostały opublikowane w 3 monografiach autorskich i 17 artykułach naukowych, ponadto 2 następne są w druku, 2 są przyjęte do druku

Brygida Gasztold

Autoreferat

i 2 następne artykuły są w recenzji (stan na maj 2015). Brałam udział w 21 konferencjach międzynarodowych na których wygłaszałam referaty naukowe, które później były publikowane. Pełen wykaz artykułów i konferencji znajduje się w załączniku nr.4.

g. Inne osiągnięcia naukowe, granty, członkostwo w organizacjach naukowych, funkcje:

Gdy NKJA w Koszalinie zostało przekształcone w Instytut Neofilologii i Komunikacji Społecznej Politechniki Koszalińskiej zostałam zatrudniona na etacie adiunkta i wtedy mogłam skupić się na rozwijaniu swojej działalności naukowej. Od 2004 roku jestem członkiem Polskiego Towarzystwa Studiów Amerykanistycznych, a od 2004 Polskiego Towarzystwa Badań Kanadyjskich i Towarzystwa Badań Kanadyjskich (załączniki 4.g 1,2,3).

W roku 2011 uczestniczyłam jako europejski, zewnętrzny egzaminator/recenzent pracy doktorskiej na Uniwersytecie w Salamance, Hiszpania. Dysertacja pt. "Towards a Poetics of Memory: Charlotte Delbo's and Cynthia Ozick's Representation of the Holocaust Experience" została obroniona na Wydział Filologicznym, Filologii Angielskiej tego uniwersytetu (załącznik 4.i 1).

Niestety, praca na Politechnice, uczelni, która nie ma profilu humanistycznego, jest ogromnym wyzwaniem dla osoby chcącej się rozwijać naukowo dlatego, aby kontynuować swoje badania musiałam poszukiwać materiałów i kontaktów z naukowcami zajmującymi się podobną tematyką na własną rękę. Nieocenioną pomocą w moich poszukiwaniach było otrzymanie miesięcznego stypendium badawczego w FU JFK Institute for North American Studies w Berlinie (2012) (załącznik 4.h 3) oraz rocznego stypendium Fulbrighta (2013-2014), które spędziłam w Hadassah Brandeis Institute, Women's Research Center, na Uniwersytecie Brandeis w Bostonie (załącznik 4.h 2). Współpraca z HBI, WRC w Brandeis zaowocowała zaferowaniem mi stanowiska Research Associate które posiadam od 2013 roku (załącznik 4.h 1).

Od 1.01. 2015 łączę funkcję Dziekana ds. Studenckich nowopowstałego Wydziału Humanistycznego na Politechnice Koszalińskiej z funkcją Kierownika Katedry Neofilologii, gdzie przygotowuję nowe plany zajęć tak aby uatrakcyjnić ofertę dla przyszłych studentów i dostosować ją do bieżących potrzeb rynku pracy.

